

บทที่ 4

สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของ

ผู้ประกอบการธุรกิจหัตถกรรมสาขางานโลหะของจังหวัดเชียงใหม่

จากการรวบรวมข้อมูลทั้งการสำรวจลงพื้นที่และการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจหัตถกรรมสาขางานโลหะจังหวัดเชียงใหม่ที่เข้าร่วมในโครงการวิจัย เรื่องการประยุกต์พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นงานโลหะของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงตามเนื้อหา ดังนี้

1. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณทรงวุฒิ จักรคำ
2. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสวาร์แก้ว
3. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณมนัส คิถวิถ
4. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณเกียรติยศ คล้ายสุทธิ
5. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณพรชัย เขียวม่วง
6. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณदानดา ปุระเสวาร์
7. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของเอือนภรัชชัย
8. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณปฏิญาณ สิงห์แก้ว
9. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณอำไพ พุ่มบัณดิษฐ์
10. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล
11. ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมงานโลหะ

1. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณทรงวุฒิ จักรคำ

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณทรงภูตินั้นทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมงานโลหะ ดังนี้

1.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

1.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณทรงวุฒิ จักรคำ อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 118/1 หมู่ที่ 5 ตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) มีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว 3 คน ปัจจุบันประกอบอาชีพอิสระ มีรายได้โดยเฉลี่ย 6,000 บาทต่อเดือน

ภาพที่ 4.1 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ โดยนักศึกษาสาขาวิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

คุณทรงวุฒิ จักรคำ ได้เริ่มต้นการทำงานคุณโลหะ โดยเริ่มจากการทำพวงกุญแจโลหะก่อน จนมาถึงปัจจุบันก็เป็นเวลา 11 ปีแล้วที่ผู้ประกอบการได้สร้างสรรค์ผลงานด้านการคุณโลหะผสมผสานกับศิลปะสมัยใหม่ สำหรับสถานที่ในประกอบการธุรกิจชุมชนของคุณทรงวุฒิ คือ กลุ่มฮ่วมเขียนศิลป์ ตั้งอยู่ที่ถนนวังลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งคุณทรงวุฒิเองเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ดิเรก สิทธิการ ในด้านของการผลิตสินค้าที่ผู้ประกอบการทำการผลิตอยู่ในปัจจุบัน คือ งานคุณโลหะพระพุทธรูป (ในการผลิตแต่ละครั้ง ใช้เวลา 5 วัน ได้สินค้า 1 ชิ้น จำหน่ายในราคา 2,500 บาท) กำไลข้อมือ (ในการผลิตแต่ละครั้ง ใช้เวลา 1 วัน ได้สินค้า 2 ชิ้น จำหน่ายในราคา 300 บาท) ซึ่งในการผลิตแต่ละครั้งนั้น ผู้ประกอบการจะจัดหาวัดดูดิบโดยได้รับมาจากผู้ว่าจ้าง คือ จากเทศบาลและวัดที่มาว่าจ้าง ผู้ประกอบการเคยได้รับการช่วยเหลือจากทางภาครัฐ คือ ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรม

1.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

ด้านการตลาดของคุณทรงวุฒิ จักรคำนั้น ได้มีการประชาสัมพันธ์สินค้าที่ผลิตเสร็จแล้ว ตามงานแสดงสินค้าต่าง ๆ และถนนคนเดินวังลาย ซึ่งในการจำหน่ายสินค้าที่ถนนคนเดินวังลาย ทางคุณทรงวุฒิจะต้องจ่าย ค่าเช่าที่ประมาณ 100 บาทต่อครั้ง

1.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของคุณทรงวุฒิ จักรคำ

การดำเนินการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการคือ มีการบริหารงานร่วมกันภายในกลุ่มอย่างมีกระบวนการ ซึ่งวิธีการบริหารงานย่อมเป็นไปตามความคิดเห็นของสมาชิกใน

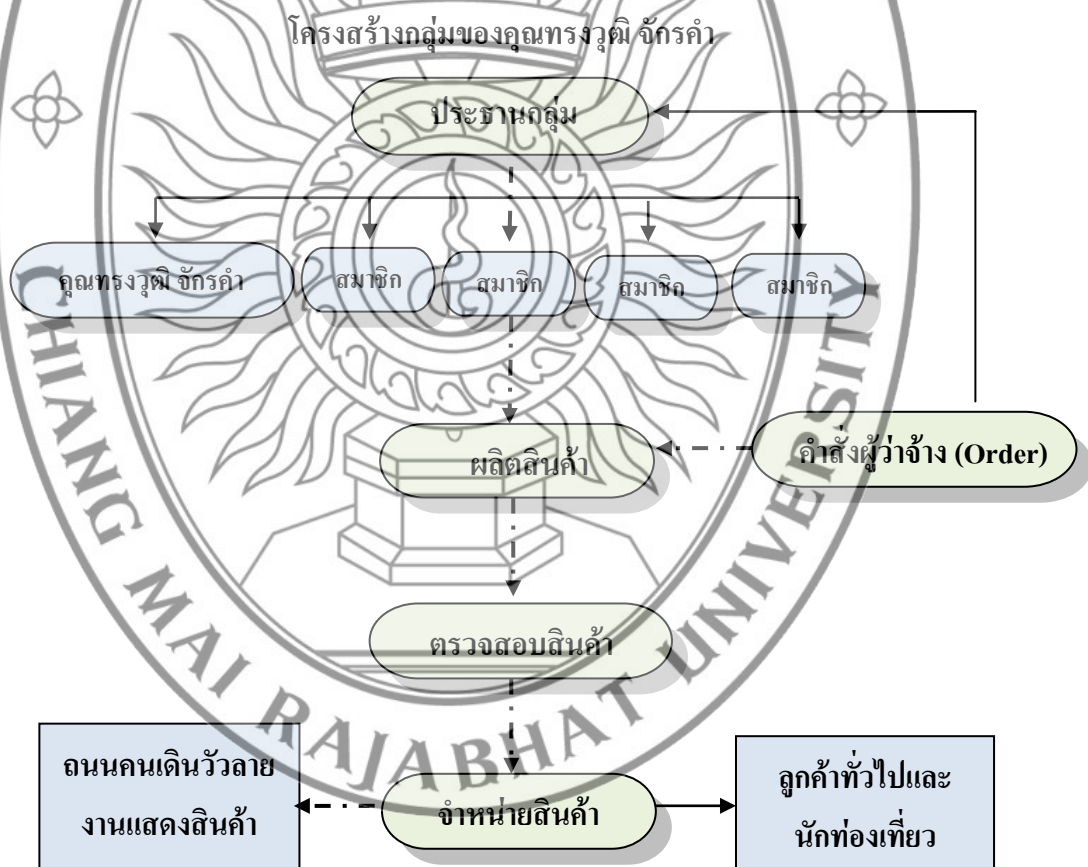
กลุ่มที่เป็นผู้กำหนดแนวทางในการดำเนินธุรกิจชุมชน ให้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีวิธีการบริหารงานดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณทรงวุฒิ จักรคำ

ประเภทสมาชิกกลุ่มของคุณทรงวุฒิ จักรคำ	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณทรงวุฒิ จักรคำ)	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	2
สมาชิกภายในชุมชน	7
รวม	10

ตารางที่ 4.1 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณทรงวุฒิ จักรคำ

ที่มา : คุณทรงวุฒิ จักรคำ, 2554 : สัมภาษณ์.

แผนภูมิที่ 4.1 โครงสร้างกลุ่มของคุณทรงวุฒิ จักรคำ

จากแผนภูมิที่ 4.1 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของผู้ประกอบการ มีการแจกแจงงานตามจำนวนของสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งเหมาะสมสำหรับกลุ่มที่มีขนาดเล็ก ๆ ที่มีระบบการทำงาน

ที่ไม่ซับซ้อน ทำให้การประสานงานกันภายในกลุ่มนั้นสะดวกและรวดเร็วขึ้น ซึ่งการจำหน่ายสินค้า ผู้ประกอบการจะนำสินค้าไปแสดงในงานแสดงสินค้าต่าง ๆ และถนนคนเดินว้าวลาย

1.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

การประกอบอาชีพทำงานด้านหัตถกรรมโลหะของคุณทรงวุฒินั้น กล่าวว่า คุณทรงวุฒิ เศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาและบริหารธุรกิจให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะ การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยได้นำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจของตนได้ ด้วยการใช้ ข้อ 1 คือใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง คือ ผู้ประกอบการใช้วัสดุอุปกรณ์ พื้นบ้านในการทำงานโลหะ ได้แก่ ลวด ค้อน แผ่นอะลูมิเนียม หรือเศษวัสดุเหลือใช้ เพื่อเป็นการ ประหยัด และใช้ทรัพยากรภายในท้องถิ่นให้คุ้มค่า นำกลับมาใช้ใหม่ รองลงมาได้ข้อ 6 การบริหาร ความเสี่ยงต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ก่อหนี้จนเกินขีดความสามารถในการจัดการ คือ ผู้ประกอบการมี การใช้เงินทุนของสมาชิกภายในครอบครัวและภายในชุมชนรวมกลุ่มกัน และเพื่อเป็นการลดภาวะ ความเสี่ยงในการก่อให้เกิดหนี้รองลงมาข้อ 2 เน้นผลิตให้มีขนาดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความสามารถในการบริหารจัดการ คือ ในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการจะต้องใช้ทรัพยากรให้ คุ้มค่า กับความสามารถในการบริการจัดการธุรกิจ

1.3 การสืบทอดเพื่ออนุรักษ์ปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมงานโลหะ

คุณทรงวุฒิ ได้เริ่มต้นทำงานด้านโลหะ โดยเริ่มจากการทำพวงกุญแจโลหะมาก่อน จนมาถึงปัจจุบัน ก็ได้สร้างสรรค์ผลงานด้านกรรมโลหะผสมผสานกับศิลปะสมัยใหม่ สำหรับ สถานที่ใช้ประกอบการธุรกิจชุมชนคือ กลุ่มร่วมเขียนศิลป์ โดยมีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านงานโลหะต่อชุมชนด้วยการเป็นวิทยากร อธิบาย สาธิตขั้นตอนการผลิต ซึ่งคุณทรงวุฒิเอง เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ธีรเรก สิทธิการ ซึ่งในการผลิตแต่ละครั้งนั้น คุณทรงวุฒิได้บอกกล่าวถึงการ ผลิตหัตถกรรมงานโลหะออกมาแต่ละชิ้นนั้นช่างต้องมีความชำนาญมาก ถึงจะผลิตงานโลหะ ให้มี ความประณีตและสวยงาม ก็ยังคงจะอนุรักษ์และสืบสานศิลปะการทำหัตถกรรมงานโลหะ ต่อไป เพื่อเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของท้องถิ่นต่อไป

2. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณศักดิ์สิทธิ์นั้น ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจและการสืบทอดเพื่อ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ ดังนี้

2.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

2.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณศักดิ์สิทธิ์ เศษเสาร์แก้ว อายุ 37 ปี ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 2 หมู่ที่ 5 ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว 3 คน รายได้หลักของครอบครัว คือ เป็นช่างคุณโลหะ

ภาพที่ 4.2 การสัมภาษณ์คุณศักดิ์สิทธิ์ โดยนักศึกษาสาขาวิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

คุณศักดิ์สิทธิ์ มีใจรักในงานคุณโลหะตั้งแต่สมัยเด็กๆ มาจนถึงปัจจุบัน มีสภาพความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย พออยู่พอกินเหมือนชาวบ้านทั่วไปตามชนบท ซึ่งไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่แพร่ขยายตามสังคมต่างๆ ไปด้วย มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ผู้ประกอบการจะผลิตสินค้าตามใบสั่ง หรือทำตามแบบที่ลูกค้านำมาให้ผลิตภัณฑ์ที่ทำการจะเกี่ยวกับการคุณโลหะอลูมิเนียม เพราะเป็นงานที่คุณศักดิ์สิทธิ์ถนัด วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่เป็นอลูมิเนียม ซึ่งซื้อจากร้านขายอลูมิเนียมทั่วไป ส่วนในด้านการผลิตนั้น ผู้ประกอบการจะเป็นผู้ผลิตเองทุกขั้นตอน ปัจจุบันผู้ประกอบการได้ผลิต แผ่นภาพอลูมิเนียม (ในการผลิตแต่ละครั้ง ใช้เวลา 6 เดือน ได้สินค้า 1 ชิ้น) มีขั้นตอนในการผลิต คือ ขั้นแรกจะจัดหาวัสดุอุปกรณ์ก่อน จากนั้นก็ตัดแผ่นชิ้นงาน แล้วก็ขึ้นขอบชิ้นงาน ขึ้นต่อมาจะทำการวาดลายที่ต้องการ แล้วตอกลายด้านหลัง ขนกระบะชั้นอ่อน ต่อจากนั้นก็ใส่ชั้นลงบนชิ้นงาน และนำชิ้นงานมาตอกกับแผ่นไม้ ตอกลายด้านหน้า ทำกรรมค่า ขั้นสุดท้ายก็คือ ทำการขัดเงา ปัจจุบันผู้ประกอบการได้ประสบปัญหา ด้านต้นทุนในการผลิตสูง

2.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

คุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว มีการจัดจำหน่ายสินค้า ผ่านร้านค้าของตนเอง 1 แห่ง และลูกค้ามาซื้อถึงสถานที่ผลิต ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นพระภิกษุสงฆ์ บุคคลทั่วไป ซื้อเพื่อนำไป ตกแต่งหรือประดับบริเวณต่าง ๆ ภายในวัด ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์แบบใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และ สื่อออนไลน์ ซึ่งมีการจัดทำเว็บไซต์ของทางกลุ่ม สำหรับปัญหาที่พบด้านการประชาสัมพันธ์ของผู้ประกอบการคือ การประชาสัมพันธ์ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

2.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว

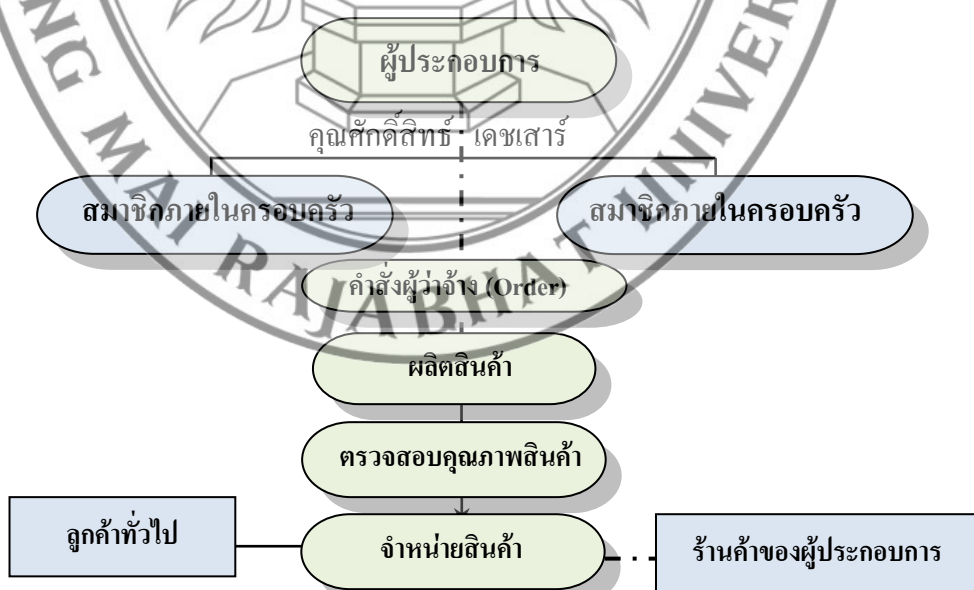
คุณศักดิ์สิทธิ์ มีการบริหารงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานที่มีกระบวนการและเป็นไปตามความคิดเห็นของสมาชิกภายในครอบครัว ตลอดจน มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินธุรกิจชุมชน ให้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทางผู้วิจัยสามารถจัด โครงสร้างของทางกลุ่มคุณศักดิ์สิทธิ์ ได้ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว

ประเภทสมาชิกกลุ่มของคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว)	1
สมาชิกภายในครอบครัว	2
รวม	3

ตารางที่ 4.2 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว
ที่มา : ศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว, 2554: สัมภาษณ์.

โครงสร้างกลุ่มของคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว

แผนภูมิที่ 4.2 โครงสร้างกลุ่มของคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว

จากแผนภูมิที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างกลุ่มของคุณศักดิ์สิทธิ์ เดชเสาร์แก้ว เป็นโครงสร้างแบบลอยที่สมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยงาน และเป็นอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน ที่ถือว่าเป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว สำหรับการกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคนั้น จะใช้ร้านค้าของผู้ประกอบการเข้ามาช่วยในเรื่องของการตลาดและการประชาสัมพันธ์

2.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

การประกอบอาชีพทำงานด้านหัตถกรรม โลหะของคุณศักดิ์สิทธิ์ กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินธุรกิจด้วย การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้นั้น คือ ผู้ประกอบการมีความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ในด้านกระบวนการดำเนินงานและด้านผลผลิต เป็นส่วนใหญ่ เช่น การที่ผู้ประกอบการสามารถเผชิญภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจได้ สามารถใช้ภูมิปัญญาในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ มีความเอื้อต่อกันในกลุ่มและนอกชุมชน คุณศักดิ์สิทธิ์ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับการประกอบธุรกิจของตนเองคือ ได้ใช้ข้อ 1 คือใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ราคาไม่แพง คือ ผู้ประกอบการใช้โลหะจากวัสดุเก่า อาทิ การใช้วัสดุเก่ามารีดเป็นแผ่นแล้วนำมาดุนเป็นภาพ นอกจากการนำลูมิเนียมมาใช้เป็นวัสดุแทนเงินแล้ว รองลงมาใช้ข้อ 4 ชื่อสัตย์สุจริตในการประกอบการ ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค หรือ แรงงาน หรือลูกค้า ตลอดจนผู้จำหน่ายวัตถุดิบ คือ มีความซื่อสัตย์ต่อลูกค้าและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รองลงมาใช้ข้อ 5 เน้นการกระจายความเสี่ยงจากการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย หรือ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ คือ เน้นเทคโนโลยีอุปกรณ์ที่สามารถมีการปรับเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้ และใช้วัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ในการผลิต หาทดแทนจากแหล่งใกล้เคียงได้

2.3 สืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

คุณศักดิ์สิทธิ์ มีใจรักในงานดุนโลหะตั้งแต่สมัยเด็ก ๆ มาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่แพร่ขยายตามสังคมทั่ว ๆ ไป มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งคุณศักดิ์สิทธิ์ได้บอกกล่าวถึง ในการผลิตแต่ละครั้งนั้น การผลิตหัตถกรรมงานโลหะออกมาแต่ละชิ้นนั้นช่างต้องมีความชำนาญมาก ความประณีต ยังสร้างอาชีพ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่สมาชิกของกลุ่มอย่างยั่งยืน

3. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณมนัส คิตถวิล

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณมนัสนั้น ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ ดังนี้

3.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

3.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณมนัส คิตถวิล ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 62 ม.6 บ้านร่อง ต.ทุ่งสะโตก อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายได้หลักของครอบครัว คือ ตีมีด

ภาพที่ 4.3 คุณมนัส คิตถวิล

3.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

คุณมนัสสืบทอดการตีมีดมาจากพ่อซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากปู่ คุณมนัสหัดตีมีดตั้งตั้งแต่อายุ 15 ปี และยึดอาชีพตีมีดมาตลอดจนปัจจุบันมีความชำนาญและเชี่ยวชาญในการตีมีดเป็นอย่างมากและได้สอนกรรมาในการตีมีดด้วย เพื่อที่จะให้มาเป็นลูกมือของตน ผู้ประกอบการจะผลิตสินค้าตั้งว่าจ้างของลูกค้า ส่วนในด้านการผลิตนั้น ผู้ประกอบการจะเป็นผู้ผลิตเองทุกขั้นตอน ปัจจุบันผู้ประกอบการได้ตีมีดแบบไม่มีด้ามจะคิดราคา เล่มละ 80 บาท ตีมีดแบบมีด้ามจะคิดราคา เล่มละ 100 บาท และถ้านำมีดมาลับคมจะคิดในราคา เล่มละ 25 บาท ซึ่งราคาของวัตถุดิบที่นำมาผลิต ได้แก่ 1) เหล็ก ราคา กิโลกรัมละ 16 บาท ซึ่งสามารถนำมาตีมีดได้ประมาณ 2 เล่ม 2) ถ่านที่ใช้ในการเผาเหล็กมีราคา กิโลกรัมละ 110 บาทต่อ 1 กระสอบ ใช้ได้ประมาณ 1 วัน และในปัจจุบันผู้ประกอบการได้ประสบปัญหาด้านต้นทุนในการผลิตสูง

3.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

คุณมนัสมีการจัดจำหน่ายสินค้า ผ่านร้านค้าของตนเอง 1 แห่ง ลูกค้ามาซื้อถึงสถานที่ผลิต และพ่อค้าคนกลางที่มารับมีดเพื่อไปจำหน่ายต่อ ซึ่งในการจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลางนี้จะคิด ในราคาส่ง โดยราคาจะถูกกว่าผู้ที่มาว่าจ้างโดยตรง

3.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มคุณมนัส คิตถวิล

คุณมนัสมีการบริหารงานร่วมกันกับสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานที่มีกระบวนการและแนวทางในการดำเนินธุรกิจชุมชน ให้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทางผู้วิจัยสามารถจัดโครงสร้างของทางกลุ่มคุณศักดิ์สิทธิ์ได้ดังนี้

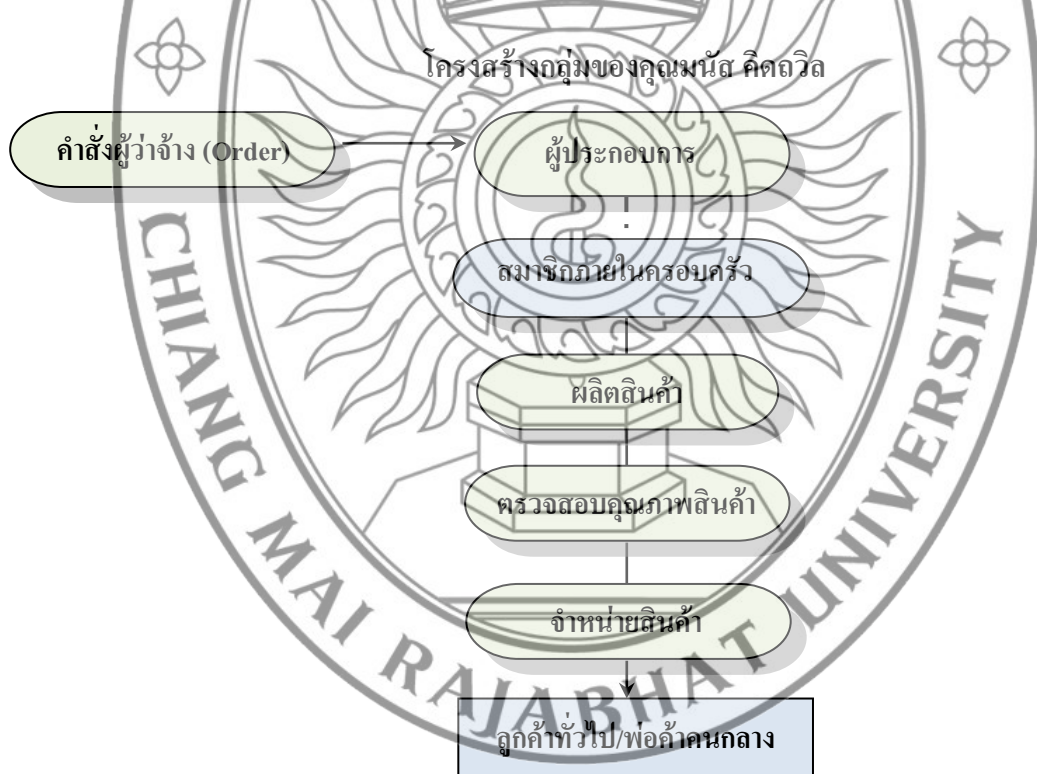

จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณมนัส คิตถวิท

ประเภทสมาชิกกลุ่มของคุณมนัส คิตถวิท	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณมนัส คิตถวิท)	1
สมาชิกภายในครอบครัว	1
รวม	2

ตารางที่ 4.3 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณมนัส คิตถวิท
ที่มา : มนัส คิตถวิท, 2554 : สัมภาษณ์.

เนื่องจากกระบวนการประกอบธุรกิจของคุณมนัส เป็นการประกอบธุรกิจแบบรายเดี่ยวและมีเพียงสมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยงาน (ภรรยา) จึงสามารถเขียนโครงสร้างของกลุ่มได้ดังแผนภูมิที่ 4.3 ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.3 โครงสร้างกลุ่มของคุณมนัส คิตถวิท

จากแผนภูมิที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างกลุ่มของคุณมนัส คิตถวิท เป็นโครงสร้างที่สมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยงาน และเป็นอุตสาหกรรมภายในครัวเรือนที่ถือว่าการสร้าง

รายได้ให้กับครอบครัว โดยมีการแบ่งหน้าที่การทำงานตามความเหมาะสมหรือความถนัดของแต่ละคน

3.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

การดำรงชีพด้วยการประกอบอาชีพทำงานหัตถกรรมงาน โลหะนั้น คุณมนัส กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรู้รอบรู้ รอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน โดยสามารถนำมาวิเคราะห์จากระดับความสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจของคุณมนัส คือ ได้ใช้ข้อ 1 ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ คือ ใช้เทคโนโลยีชาวบ้าน วัสดุอุปกรณ์ แรงงานผลิตได้ตามความต้องการของผู้บริโภค ผลิตสินค้าได้ที่ละเยอะ ๆ รองลงมาได้ใช้ข้อ 4 ความซื่อสัตย์สุจริตในธุรกิจประกอบการ โดยไม่เอาเปรียบผู้บริโภค ตลอดจนไม่เอาเปรียบผู้จำหน่ายวัตถุดิบ คือ ผู้ประกอบการควรมีความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค ไม่เอาเปรียบด้านค่าแรงงานต่อลูกจ้าง รองลงมาได้ใช้ข้อ 6 เน้นการบริหารความเสียสละ ไม่ก่อกวนในการบริหารจัดการธุรกิจของตนเอง คือ ผู้ประกอบการควรใช้เงินออมของตนเองในการลงทุนเพื่อลดปัญหาการเกิดหนี้สิน

3.3 การสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

คุณมนัส ได้สืบทอดการตีมีดมาจากพ่อซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากปู่ คุณมนัส หัดตีมีด ตั้งตั้งแต่อายุ 15 ปี และยึดอาชีพตีมีดมาตลอดจนถึงปัจจุบัน มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในการตีมีดเป็นอย่างมาก เคยได้ทำการสอนกรรมาในการตีมีดด้วย เพื่อที่จะให้มาเป็นลูกมือของตน และทำการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาให้กับลูกหลานและผู้สนใจในท้องถิ่น ได้เกิดการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะ นอกจากนั้นยังเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ของท้องถิ่นที่มีอยู่ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้คนรุ่นใหม่สามารถสืบสานได้อย่างต่อเนื่อง

4. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณเกียรติยศ คล้ายสุทธิ

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณเกียรติยศนั้น ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงาน โลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ ดังนี้

4.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

4.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณเกียรติยศ คล้ายสุทธิ อยู่บ้านเลขที่ 4951 บ้านวัวลาย ถนนวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว 2 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ ปลูกขายโลหะ มีฐานะความเป็นอยู่พออยู่พอกิน

4.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ตั้งแต่สมัยเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการได้บริหารการทำงานด้วยตนเองเพียงผู้เดียว ในการผลิตสินค้าได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง โดยซื้อจากกรุงเทพฯ ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของผู้อ่าจ้างและคิดค้นแบบเองทั้งหมด ผู้ประกอบการใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติคือ ช่วงเช้าถึงเที่ยง ซึ่งสถานที่ที่ปฏิบัติงานคือบ้านผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ทำอยู่ปัจจุบัน คือ 1) งานตอกกลายโลหะขนาดใหญ่ (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลา 1 เดือน ได้จำนวนสินค้า 1 ชิ้น ซึ่งจำหน่ายในราคาสินค้า 500,000 บาท/ชิ้น) 2) งานตอกกลายโลหะขนาดเล็ก (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลา 1 สัปดาห์ ได้จำนวนสินค้า 1 ชิ้น ซึ่งจำหน่ายในราคาสินค้า 5,000-10,000 บาท/ชิ้น) แหล่งที่จำหน่ายสินค้าคือ มีผู้ซื้อถึงสถานที่ผลิตและถนนคนเดิน ในการประกอบการอาชีพนี้ไม่เคยได้รับการช่วยเหลือในด้านการผลิต การจำหน่ายสินค้า และในการทำงานได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตสูง

สถานที่ตั้งของแห่งผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือบ้าน เพราะขนส่งสะดวกสำหรับกลวิธีการผลิตสินค้า คือ 1) งานตอกกลายโลหะขนาดใหญ่ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตคือ แผ่นนิเกิลผสมดีบุกและชัน ขึ้นตอนในการผลิต คือ ร้างลาย และตอกตามลายที่ร่างไว้ ราคาสินค้า 50,000 บาท/ชิ้น จำนวนค่าใช้จ่ายที่ลงทุน 5,000-10,000 บาท 2) งานตอกกลายโลหะขนาดเล็ก วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตคือ แผ่นนิเกิลผสมดีบุกและชัน ขึ้นตอนในการผลิต คือ ร้างลาย และตอกตามลายที่ร่างไว้ ราคาสินค้า 5,000-10,000 บาท/ชิ้น

ราคาของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าคือ แผ่นนิเกิลราคา/หน่วย 5,000-10,000 โดยสั่งซื้อมาจากกรุงเทพฯ ลักษณะในการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าคือ ซื้อคราวละมาก ๆ เนื่องจากมีกำลังเงินในการซื้อสูง เกณฑ์ที่ผู้ประกอบการใช้ในการเลือกซื้อวัตถุดิบคือ แล้วยแต่ชิ้นงาน ขนาดของชิ้นงาน หากมีรายละเอียดเยอะ ลายนูนเยอะก็ใช้แผ่นหนา หากเป็นลายนูนต่ำก็ใช้แผ่นบาง วิธีการที่ผู้ประกอบการใช้เก็บรักษาวัตถุดิบคือ หากมีฝุ่นบนแผ่นที่ตอกลายไปแล้วให้ใช้ฟอยขัดหม้อในการปิดได้ ปัจจุบันผู้ประกอบการได้ผลิตสินค้าใหม่ ได้แก่ ดุนเหล็ก

ภาพที่ 4.4 การตอกลายโลหะ

4.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

เมื่อผลิตสินค้าเสร็จ ผู้ประกอบการได้มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อจัดจำหน่าย คือ การประชาสัมพันธ์สินค้าในตลาดนัดหรือถนนคนเดิน โดยเสียดำค่าเช่าที่จัดงาน 20 บาท/ครั้ง

กลุ่มธุรกิจของผู้ประกอบการมีลูกจ้าง 6 คน ในการผลิตสินค้าได้ดำเนินถึงเรื่องการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค สินค้าของผู้ประกอบการได้รับการถ่ายทอดจากคนภายในชุมชน ผู้ประกอบการมีการตรวจสอบสินค้าก่อนการจำหน่าย โดยทำการตรวจสอบลายที่ตอกว่าถ้าเป็นรูปก็จะทำการเชื่อมให้สนิทกันและเก็บรายละเอียด ปัจจุบันมีบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าเป็นบรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง แบบใช้ซองกันกระแทกในการห่อผลิตภัณฑ์ ลูกค้าส่วนใหญ่ คือ บุคคลทั่วไป ชื่อผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปประดับบ้าน เป็นของที่ระลึก ในการกำหนดราคาสินค้าจะพิจารณาความยากง่ายของลงตลาดงานแต่ละชิ้น ผู้ประกอบการมีช่องทางในการจัดจำหน่าย 2 แห่ง ด้านการส่งเสริมการขายไม่มีเพราะเป็นงานฝีมือที่ต้องใช้เวลา ไม่มีการประชาสัมพันธ์ เพราะคนรู้จักพอสมควร

4.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มคุณเกียรติยศ คล้ายสุทธี

คุณเกียรติยศ มีการบริหารงานร่วมกับสมาชิกภายในชุมชน/ลูกจ้าง ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

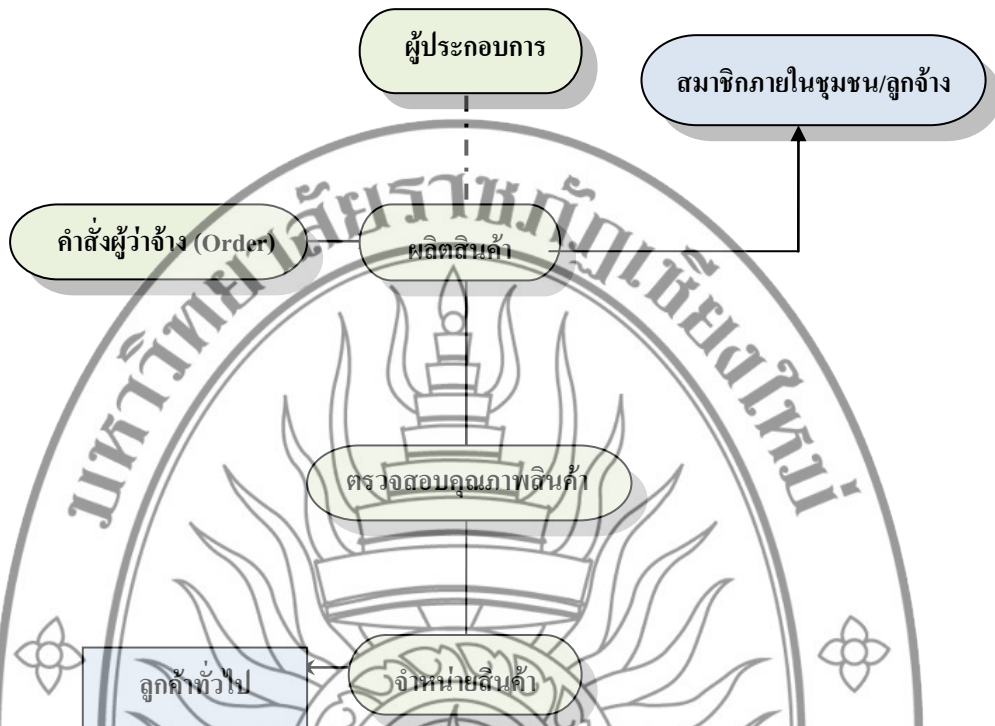
จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณเกียรติยศ คล้ายสุทธี

ประเภทสมาชิกกลุ่มของคุณเกียรติยศ คล้ายสุทธี	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณเกียรติยศ)	1
สมาชิกภายในครอบครัว	6
รวม	7

ตารางที่ 4.4 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณเกียรติยศ

ที่มา : เกียรติยศ คล้ายสุทธี, 2554 : สัมภาษณ์.

โครงสร้างกลุ่มของคุณเกียรติยศ

แผนภูมิที่ 4.4 โครงสร้างกลุ่มของคุณเกียรติยศ คล้ายสุทธิ

จากแผนภูมิที่ 4.4 จะเห็นได้ว่า โครงสร้างกลุ่มของคุณเกียรติยศ คล้ายสุทธิ เป็นโครงสร้างแบบแนวคิดที่สมาชิกภายในชุมชนหรือลูกจ้างเข้ามาช่วยงาน โดยมีการแบ่งหน้าที่การทำงานตามความเหมาะสมหรือความถนัดของแต่ละคน โดยคุณเกียรติยศจะมีหน้าที่ตั้งแต่รับคำสั่งว่าจ้าง การผลิต การตรวจสอบ และการจัดจำหน่าย

4.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

การดำรงชีพด้วยการประกอบอาชีพทำงานหัตถกรรมงานโลหะนั้น คุณเกียรติยศกล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ การพยายามพึ่งตนเองให้ได้ก่อน ภายในครอบครัวมีการบริหารจัดการอย่างพอดี ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนต้องรู้จักตนเอง สามารถรักษาระดับการใช้จ่ายของตนไม่ให้เกินนี้ ซึ่งคุณเกียรติยศได้ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาประกอบธุรกิจของตนเอง ซึ่งได้ใช้ข้อ 1 ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม คือ ใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ ได้แก่ จากนั้นคุณเกียรติยศเน้นข้อ 5 คือการกระจายความเสี่ยงจากการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย สามารถปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ ซึ่งคุณเกียรติยศได้เน้นข้อ 2 การผลิตสินค้าที่มีขนาดเหมาะสมให้สอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ

4.3 การสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

คุณเกียรติยศ มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ตั้งแต่สมัยเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการได้บริหารการทำงานด้วยตนเองเพียงผู้เดียว ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ประกอบการได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของผู้อ่าจ้างและคิดค้นแบบเองทั้งหมด และยึดอาชีพคุณลายโลหะมาตลอดจนปัจจุบัน มีความชำนาญและเชี่ยวชาญ ในการคุณลายโลหะเป็นอย่างมาก โดยทำการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาให้กับลูกหลานและผู้สนใจในท้องถิ่น ได้เกิดการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะเพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถสืบสานไว้ได้อย่างต่อเนื่องสืบต่อมา

5. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณพรชัย เขียวมั่ง

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณพรชัย นั้นทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ ดังนี้

5.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

5.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณพรชัย เขียวมั่ง อยู่บ้านเลขที่ 501/16 หมู่บ้านพิมุกต์ 1 ถนนสันทรายเก่า ตำบลสันทรายน้อย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีสมาชิกภายในครอบครัวจำนวน 5 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ การคุณโลหะ มีฐานะความเป็นอยู่พออยู่พอกิน

5.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน โดยไปฝึกดิฉันเงิน (สลุงเงิน) จากคุณพ่อ หลังจากนั้นก็มาเปลี่ยนดอกหรือแกะภาพลายไทยล้านนา เช่น ลายเทพนม ภาพช้างภาพ 12 ราศี และอื่น ๆ แล้วแต่ลูกค้าจะสั่งทำ แต่ช่วงเวลานั้นเม็ดเงินมีราคาแพง การทำชิ้นเงินจึงเริ่มน้อยลงประกอบกับขึ้นทองแดงและขันอะลูมิเนียมเริ่มได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเพราะมีราคาถูก ผู้ประกอบการเลยเปลี่ยนจากการดิฉันเงินและดอกลายขันเงินมาเป็นดอกลายอะลูมิเนียม และรับจ้างแกะลายไทยล้านนาทั่วไป ในการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการได้บริหารการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ประกอบการได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของผู้อ่าจ้างและคิดค้นแบบเองทั้งหมด ผู้ประกอบการใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติคือ 08.00-17.00 น. ซึ่งสถานที่ที่ปฏิบัติงานคือ บ้าน ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ผู้ประกอบการทำอยู่ปัจจุบัน คือ รับทำ-จำหน่าย

ไม้คั่นหนังสือ พวงกุญแจ กล่องนามบัตร ตลับ จานรองแก้ว กล่องทิชชู กรอบรูป ที่เขียนหรือ ตอกลายแผ่นนิกเกิล และของที่ระลึกต่าง ๆ แหล่งที่จำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการคือ มีผู้ซื้อถึง สถานที่ผลิต และถนนคนเดิน และในการทำงานผู้ประกอบการได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุน ในการผลิตสูง

สถานที่ตั้งของแห่งผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือบ้าน เพราะสะดวกต่อการ ขนส่ง สามารถจัดสรรพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ สำหรับกลวิธีการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ คือ 1) งานตอกลาย วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตคือ แผ่นนิกเกิล หรือแผ่นอลูมิเนียม ขั้นตอนในการผลิต คือ ร้างลาย และตอกตามลายที่ร่างไว้ ราคาสินค้าจะเริ่มตั้งแต่ราคา 10 บาทเป็นต้นไป ทั้งนี้ราคาของ สินค้าจะขึ้นอยู่กับความยากง่ายในการทำงานผลิตกันทีเดียว

สำหรับลักษณะในการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ คือ ซื้อคราวละมาก ๆ เนื่องจากมีกำลังเงินในการซื้อสูง เกณฑ์ที่ผู้ประกอบการใช้ในการเลือกซื้อ วัตถุดิบคือ แล้วยแต่ชนิดและขนาดของงาน

ภาพที่ 4.5 ผลิตภัณฑ์กล่องใส่นามบัตร จดงานรองแก้ว และอลูมิเนียมตอกลาย

5.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

เมื่อผลิตสินค้าเสร็จ กลุ่มผู้ประกอบการได้มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อจัดจำหน่าย คือ การประชาสัมพันธ์สินค้าผ่านทางตลาดนัดหรือถนนคนเดิน(ท่าแพ) และการใช้สื่อออนไลน์ (<http://www.kukkainickel.com>) ในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการได้คำนึงถึงเรื่องการตอบสนอง ความต้องการของผู้บริโภค ผู้ประกอบการมีการตรวจสอบสินค้าก่อนการจำหน่าย ลูกค้านส่วนใหญ่ ของผู้ประกอบการคือ บุคคลทั่วไป ซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปเป็นของที่ระลึก ในการกำหนดราคา สินค้า ผู้ประกอบการจะพิจารณาความยากง่ายของลวดลายงานแต่ละชิ้น

5.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของคุณพรชัย เขียวมั่ง

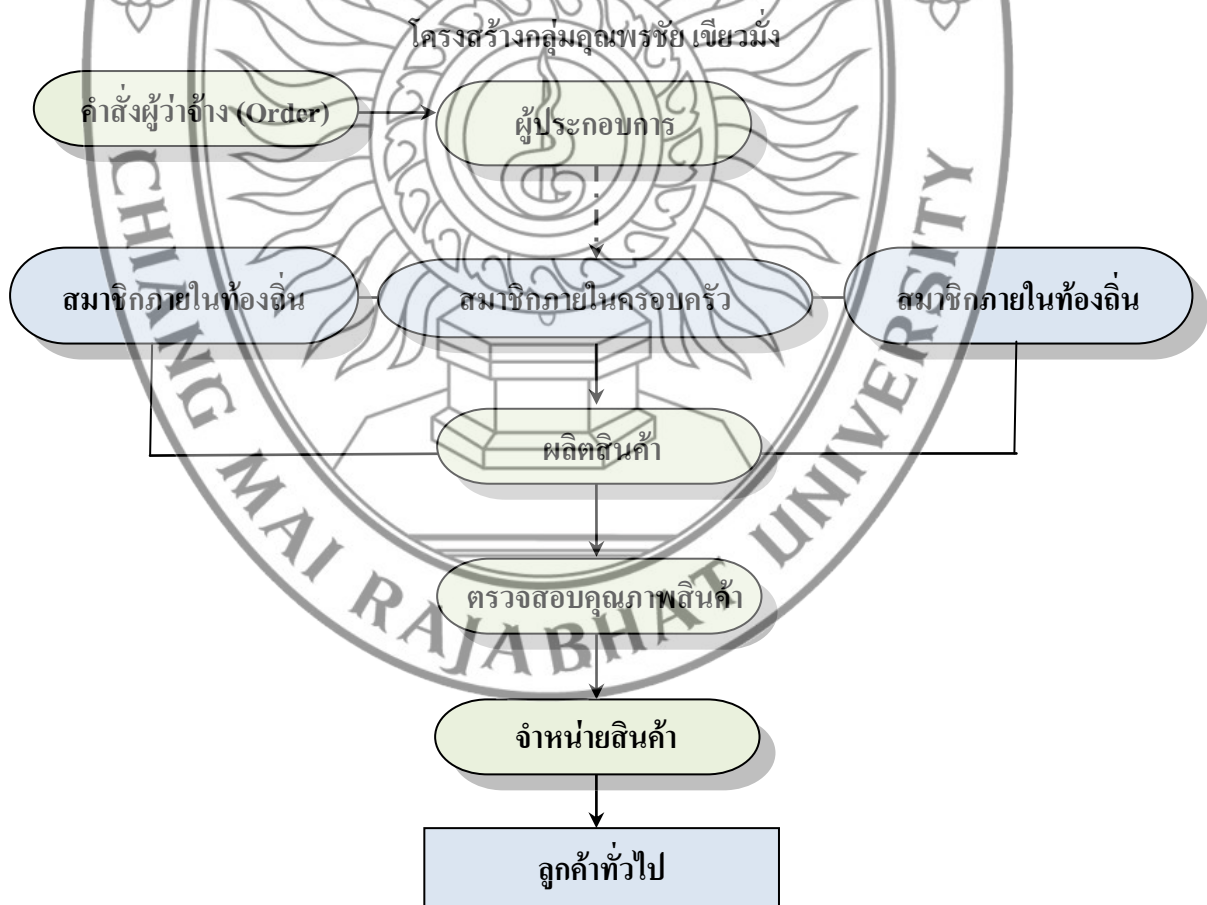
คุณพรชัย เขียวมั่ง มีการบริหารงานร่วมกับสมาชิกครอบครัว ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณพรชัย เขียวมั่ง

ประเภทสมาชิกกลุ่มของคุณพรชัย เขียวมั่ง	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณพรชัย)	1
สมาชิกภายในครอบครัว	1
สมาชิกภายในท้องถิ่น	8
รวม	10

ตารางที่ 4.5 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณพรชัย เขียวมั่ง
ที่มา : พรชัย เขียวมั่ง, 2554 : สัมภาษณ์.

เนื่องจากการประกอบธุรกิจของคุณพรชัย เขียวมั่ง เป็นการประกอบธุรกิจเข้ามาช่วยงาน จึงสามารถเขียนโครงสร้างของกลุ่มได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.5 โครงสร้างกลุ่มของคุณพรชัย เขียวมั่ง

จากแผนภูมิที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างกลุ่มของคุณพรชัย เขียวมั่ง เป็นโครงสร้างที่สมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยงาน ซึ่งมีการแบ่งหน้าที่การทำงานตามความถนัดของแต่ละคน โดยคุณพรชัย เขียวมั่ง จะมีหน้าที่ตั้งแต่รับคำสั่งว่าจ้าง การผลิต การตรวจสอบ และการจัดจำหน่าย

5.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

คุณพรชัย กล่าวว่าเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มาก เกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ ตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ ดังนั้นคุณพรชัยได้ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพของตน โดยได้ใช้ข้อ 1 ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม คือ ใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ สามารถซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องจักรในการทำผลิตภัณฑ์เองได้ จากนั้นคุณพรชัยเน้นข้อ 6 คือ การบริหารธุรกิจภายใต้ความเสี่ยงต่ำ ไม่ก่อหนี้ ในการบริหารจัดการธุรกิจของตนเอง โดยผู้ประกอบการใช้เงินออมและการขอสินเชื่อในวงเงินที่สามารถชำระคืนได้ ซึ่งคุณพรชัยเน้นข้อ 2 มีการผลิตสินค้าที่มีขนาดเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ คือ มีวางแผนการผลิตในแต่ละช่วงเวลาตลอดทั้งปี อีกทั้งมีสินค้าคงคลังในจำนวนเพียงพอ และยังมีการผลิตเพื่อจำหน่ายนอกเหนือจากใบสั่งซื้อ จะคำนึงถึงความต้องการ เทศกาล สภาพสังคม อื่น ๆ ของกลุ่มผู้บริโภคเป็นหลัก รวมถึงความสามารถในการผลิต ในแต่ละครั้ง ป้องกันสินค้าคงคลังมากเกินไป

5.3 การสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

ในการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น คุณพรชัยได้บริหารการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัวและสมาชิกภายในชุมชน มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน โดยไปฝึกตีขันเงิน (สลุงเงิน) จากคุณพ่อ โดยทำการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาให้กับลูกหลาน ผู้สนใจในท้องถิ่น ได้เกิดการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะ เพื่อสามารถสืบสานงานหัตถกรรมงานโลหะให้คงอยู่สืบต่อไป

6. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณกานดา ประเสารั

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณกานดานั้น ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ ดังนี้

6.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

6.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณกานดา ประเสาร้อย อยู่บ้านเลขที่ 25 หมู่ 13 ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ รายได้หลักของครอบครัวคือ การคูณโลหะ มีฐานะความเป็นอยู่พออยู่พอกิน

6.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน สำหรับการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการได้บริหารการทำงานด้วยตนเองเพียงผู้เดียว ในการผลิตสินค้า ผู้ประกอบการได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง โดยในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ประกอบการได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของผู้ว่าจ้างและคิดค้นแบบเองทั้งหมด ผู้ประกอบการใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติคือ ทั้งวัน (ตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น.) ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ผู้ประกอบการทำอยู่ปัจจุบันคือ รับทำที่คั่นหนังสือ พวงกุญแจ จานรองแก้ว เป็นต้น แหล่งที่จำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการคือถนนคนเดิน (วันอาทิตย์ ท่าแพ) และผู้ประกอบการได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตสูงและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

สำหรับกลวิธีการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการในแต่ละชิ้นนั้นจะมีความคล้ายคลึงกัน ขั้นตอนในการผลิต คือ ร้างลาย และตอกตามลายที่ร่างไว้ จากนั้นจึงนำลายที่ตอกไปติดกับไม้ เพื่อให้ได้สินค้าเป็นที่คั่นหนังสือ พวงกุญแจ จานรองแก้ว เป็นต้น ราคาสินค้าที่จำหน่ายจะเริ่มตั้งแต่ราคาชิ้นละ 10 บาทเป็นต้นไป ส่วนการเลือกซื้อวัตถุดิบของผู้ประกอบการนั้น จะซื้อคราวละไม่มากและผู้ประกอบการจะนำสินค้าที่ผลิตเสร็จแล้วเก็บไว้ในถุง เพื่อป้องกันฝุ่นละออง

ภาพที่ 4.6 ผลิตภัณฑ์ที่คั่นหนังสือแบบต่างๆ ของคุณกานดา ประเสาร้อย

6.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

เมื่อผลิตสินค้าเสร็จผู้ประกอบการได้มีการประชาสัมพันธ์และการจัดจำหน่ายสินค้าในตลาดนัดหรือถนนคนเดิน โดยเสียดำเข้าที่จัดงาน 20 บาท/ครั้ง

ในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการได้คำนึงถึงเรื่องการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และมีการตรวจสอบสินค้าก่อนการจำหน่ายทุกครั้ง ลูกค้าส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการคือ บุคคลทั่วไป ชื่อผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปใช้งานหรือเป็นของฝากของที่ระลึก ในการกำหนดราคาสินค้า ผู้ประกอบการจะพิจารณาความง่ายของผลผลิตงานแต่ละชิ้น

6.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของคุณกานดา ประเสริฐ

คุณกานดา มีการบริหารงานด้วยตนเองเพียงผู้เดียว ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบและสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

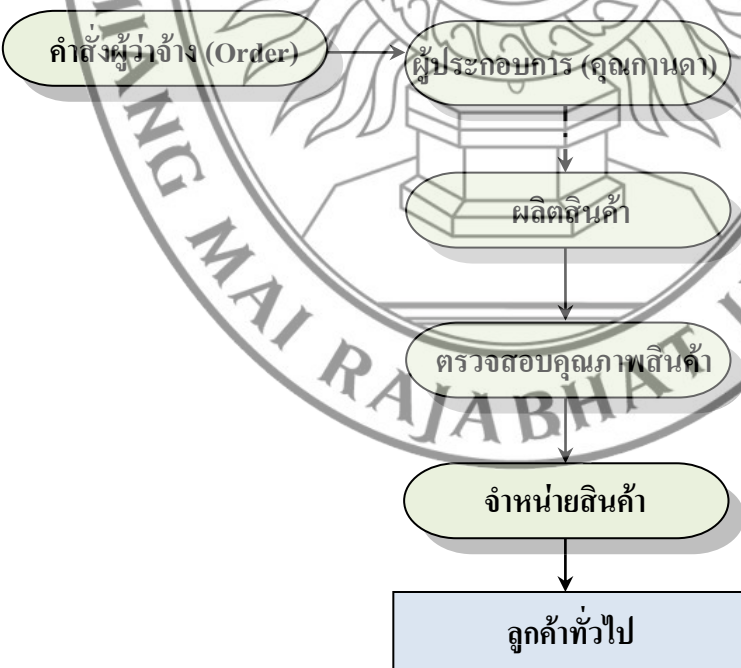
จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณกานดา ประเสริฐ

ประเภทสมาชิกในกลุ่มของคุณกานดา ประเสริฐ	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณกานดา)	1
รวม	1

ตารางที่ 4.6 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณกานดา

ที่มา: คุณกานดา ประเสริฐ, 2554: สัมภาษณ์.

โครงสร้างกลุ่มของคุณกานดา ประเสริฐ

แผนภูมิที่ 4.6 โครงสร้างกลุ่มของคุณกานดา ประเสริฐ

จากแผนภูมิที่ 4.6 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างกลุ่มของคุณกานดา ประเสาร เป็นโครงสร้าง โดยคุณกานดา จะมีหน้าที่ตั้งแต่รับคำสั่งว่าจ้าง การผลิต การตรวจสอบ การจัดจำหน่ายและการตลาดเพียงผู้เดียวเท่านั้น

6.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

การดำรงชีพด้วยการประกอบอาชีพทำงานหัตถกรรมงาน โลหะนั้น คุณกานดา กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ จะต้องเสริมสร้างการประกอบธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วยมีความตระหนัก ในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติ ปัญญาในการดำเนินชีวิต ด้วยการศึกษาระชาดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามแนว พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการธุรกิจ โดยคุณกานดาได้ใช้ข้อ 1 ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม คือ ใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ มีเครื่องจักรและ แรงงานที่ผลิตได้ทันตามความต้องการของผู้บริโภค และผลิตได้ครั้งละมาก ๆ เครื่องจักรพื้นฐาน ได้แก่ ไม้เก่า แผ่นโลหะเหล็กรื้อใช้ จากนั้นคุณกานดาได้เน้นข้อ 5 การกระจายความเสี่ยงจากการ มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และสามารถปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ คือ ซึ่งคุณกานดาเน้นข้อ 2 อาจมีการ ผลิตสินค้าที่มีขนาดเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการคือ ผู้ประกอบการที่ผลิตภัณฑ์น้อยอย่าง สามารถควบคุมได้ง่ายและไม่ยุ่งยาก และจำหน่ายเฉพาะสินค้า ที่มีอยู่ และมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย รองรับความต้องการแต่ละช่วงเวลาแต่ละเทศกาลของผู้บริโภค ได้ อีกทั้งมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง

6.3 การสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

คุณกานดา มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน สำหรับการงานหรือดำเนินธุรกิจ นั้น คุณกานดาได้บริหารการทำงานด้วยตนเองเพียงผู้เดียว โดยในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น คุณกานดาได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของผู้ว่าจ้าง คิดค้นแบบเองทั้งหมด และทำการถ่ายทอด องค์ความรู้ภูมิปัญญาให้กับลูกหลาน ผู้สนใจในท้องถิ่น ได้เกิดการเรียนรู้ สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านงานหัตถกรรมโลหะ นอกจากนี้ยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรม เพื่อให้รุ่นลูกรุ่นหลานสามารถสืบสานงานหัตถกรรมโลหะได้อย่างต่อเนื่อง

7. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มเอ็นวีซัชชัช

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มเอ็นวีซัชชัชนั้น ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงาน โลหะ

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ ดังนี้

7.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

7.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

เชือนธวัชชัย ตั้งอยู่ที่ 49/1 หมู่ 1 ซอย 7 ถนนเชียงใหม่-ฮอด ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รายได้หลักของครอบครัวคือ การคูณโลหะ มีฐานะความเป็นอยู่แบบพออยู่พอกิน

7.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน สำหรับการดำเนินงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการได้บริหารการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง โดยในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ประกอบการได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของผู้ว่าจ้างและคิดค้นแบบเองทั้งหมด ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ผู้ประกอบการทำอยู่ปัจจุบันคือ รับทำกรอบรูป กล้องนามบัตร กล้องไม้จิ้มฟัน พวงกุญแจไม้คั่นหนังสือ (ไม้สัก) แหล่งที่จำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการคือ ถนนคนเดินวันอาทิตย์ และการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่ทางภาครัฐหรือเอกชนได้มีการจัดงานขึ้น เช่น งานสินค้าโอท็อป เป็นต้น

ภาพที่ 4.7 ผลิตภัณฑ์กรอบรูป และพวงกุญแจของเชือนธวัชชัย

สำหรับกลวิธีการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการในแต่ละขั้นนั้นจะมีความคล้ายคลึงกัน ขั้นตอนในการผลิตคือ ร้างลาย และตอกตามลายที่ร่างไว้ จากนั้นจึงนำลายที่ตอกไปตีด้วยวัสดุ (ไม้) ที่จะทำเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้สินค้าเป็นกรอบรูป กล่องนามบัตร กล่องไม้จิ้มฟัน พวงกุญแจ ไม้คั่นหนังสือ (ไม้สีก) ราคาสินค้าที่จัดจำหน่ายจะเริ่มตั้งแต่ราคาชิ้นละ 10 บาทเป็นต้น ไปส่วนการเลือกซื้อวัตถุดิบของผู้ประกอบการนั้น จะดูที่คุณภาพของวัตถุดิบเป็นหลัก

7.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

เมื่อผลิตสินค้าเสร็จผู้ประกอบการได้มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อจัดจำหน่าย คือ การประชาสัมพันธ์สินค้าในตลาดนัดหรือถนนคนเดิน และการใช้สื่อออนไลน์ โดยมีเว็บไซต์ชื่อว่า <http://www.huantawatchai.com>

ในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการได้คำนึงถึงเรื่องการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และมีการตรวจสอบสินค้าก่อนการจำหน่ายทุกครั้ง ลูกค้าส่วนใหญ่คือ บุคคลทั่วไปซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปใช้งานหรือเป็นของฝากของที่ระลึก ในการกำหนดราคาสินค้า จะพิจารณาความยากง่ายของลวดลายงานแต่ละชิ้น ต้นทุนราคาสินค้าและคุณภาพสินค้า ผู้ประกอบการมีการส่งเสริมการตลาดโดยใช้นามบัตร คืออินเตอร์เน็ต เข้ามาช่วยในการส่งเสริมการขาย

7.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของเอือนธวัชชัย

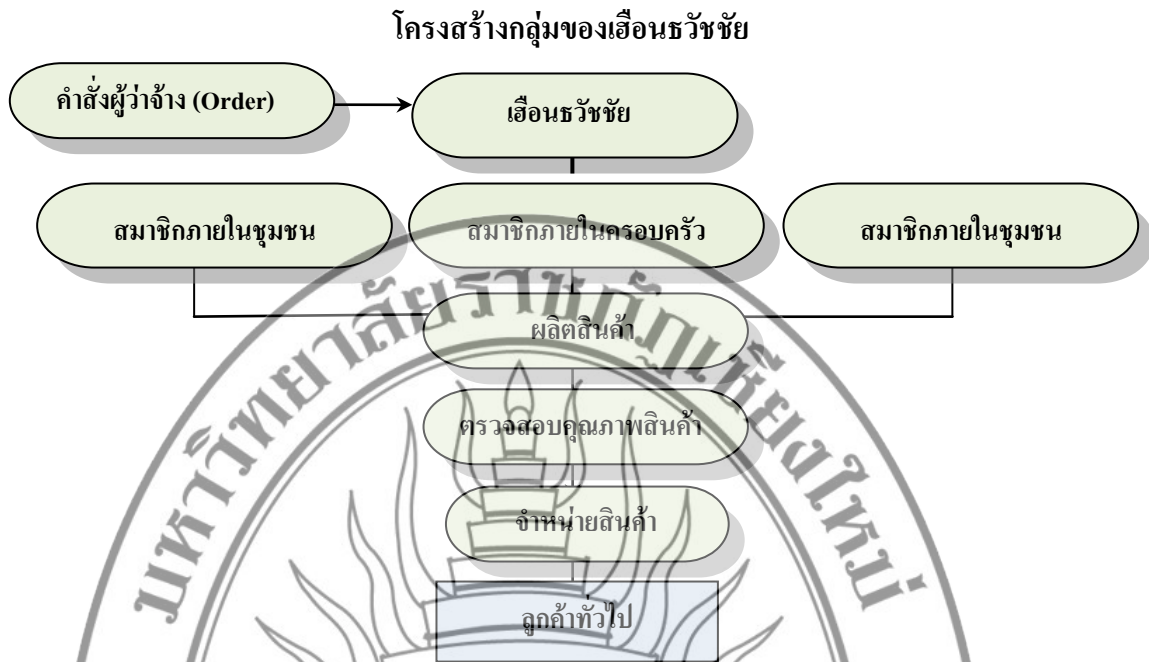
เอือนธวัชชัย มีการบริหารงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเขียนโครงสร้างองค์กรได้ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของเอือนธวัชชัย

ประเภทสมาชิกกลุ่มของเอือนธวัชชัย	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (เอือนธวัชชัย)	1
สมาชิกภายในครอบครัวและภายในชุมชน	9
รวม	10

ตารางที่ 4.7 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มเอือนธวัชชัย

ที่มา : เอือนธวัชชัย, 2554 : สัมภาษณ์.

แผนภูมิที่ 4.7 โครงสร้างกลุ่มของเอือนรวัชชัย

จากแผนภูมิที่ 4.7 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างกลุ่มของเอือนรวัชชัย โดยในการบริหารงานนั้นจะมีสมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยเหลือ โดยจะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแล้วตีความนัดของแต่ละคน

7.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

การดำรงชีพด้วยการประกอบอาชีพทำงานให้ลดกรรมงาน โลกะนั้น กลุ่มเอือนรวัชชัยกล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล ดังนั้นกลุ่มเอือนรวัชชัย ได้ศึกษาพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามแนวพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียง ได้นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการธุรกิจ โดยวิเคราะห์จากระดับความสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเอือนรวัชชัย ได้ใช้ข้อ 3 ไม่นั่นกำไรระยะสั้น คือ มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี องค์ความรู้ ภูมิปัญญาของคนผู้แรงงาน ลูกจ้าง อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งผลพลอยได้ต่อผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพแก่ผู้บริโภค รองลงมาได้เน้นข้อ 5 การกระจายความเสี่ยงจากการผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และสามารถปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ ซึ่งกลุ่มเอือนรวัชชัย คือ มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย รองรับความต้องการแต่ละช่วงเวลา แต่ละเทศกาลของผู้บริโภคได้ อีกทั้งมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง รองลงมาได้ใช้ข้อ 7 เน้นการตอบสนองตลาดภายในท้องถิ่น ภูมิภาคตลาดภายในประเทศและตลาด

ต่างประเทศเป็นหลัก คือ มีการขยายการผลิตจากตลาดภายในท้องถิ่น สู่อุตสาหกรรมภาค ไปสู่ตลาดต่างประเทศ และมีการผลิตจำนวนมาก เน้นคุณภาพ เพื่อจำหน่าย ในตลาดต่างประเทศ

7.3 การสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

กลุ่มเอือนรัชชัย มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน กลุ่มเอือนรัชชัยได้บริหารการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว โดยในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น กลุ่มเอือนรัชชัยได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของผู้ว่าจ้างและคิดค้นแบบเองทั้งหมด ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่กลุ่มเอือนรัชชัยทำอยู่ปัจจุบันคือ รับทำกรอบรูป กล้องนามบัตร กล้องไม้จิ้มฟัน พวงกุญแจ ไม้คั่นหนังสือ (ไม้สัก) และทำการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาให้กับลูกหลาน ผู้สนใจในท้องถิ่น ได้เกิดการเรียนรู้ สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะ นอกจากนั้นยังเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ของท้องถิ่นที่มีอยู่ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้านงานหัตถกรรมเพื่อให้คนรุ่นใหม่สามารถสืบสาน ได้อย่างต่อเนื่อง

8. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณปฎิญาณ สิ่งชี้แก้ว

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณปฎิญาณนั้น ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ ดังนี้

8.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

8.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณปฎิญาณ สิ่งชี้แก้ว อาศัยอยู่ที่อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ รายได้หลักของครอบครัวคือ การทำเชิงเทียน เหล็ก และงานเหล็กทำมือทุกชนิด มีฐานะความเป็นอยู่แบบพออยู่พอกิน

8.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานเหล็กมานาน สำหรับการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการได้บริหารงานเพียงผู้เดียว ในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง ได้แก่ เหล็ก ทองเหลือง และแผ่นนิกเกิล โดยในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ประกอบการได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของผู้ว่าจ้างและคิดค้นแบบเองทั้งหมด ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ผู้ประกอบการทำอยู่ปัจจุบันคือ เชิงเทียนเหล็ก แหวน กำไล แหล่งที่จำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการคือ ถนนคนเดินวันอาทิตย์ และในปัจจุบันผู้ประกอบการได้ประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูง ส่วนราคาของผลิตภัณฑ์จะเริ่มต้นที่ราคา 59 บาทขึ้นไป

ภาพที่ 4.8 ผลิตภัณฑ์เชิงเทียน แหวนและกำไลของคุณปฎิญาณ สิงห์แก้ว

8.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

เมื่อผลิตสินค้าเสร็จผู้ประกอบการได้มีการประชาสัมพันธ์ และการจัดจำหน่าย คือ สินค้าในตลาดนัดหรือถนนคนเดิน ซึ่งในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการได้คำนึงถึงเรื่อง การตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และมีการตรวจสอบสินค้าก่อนการจำหน่ายทุกครั้ง ลูกค้า ส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการคือ บุคคลทั่วไป ซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปประดับบ้าน เพื่อนำไปใส่ประดับ หรือเป็นของฝากของที่ระลึก ในการกำหนดราคาสินค้า ผู้ประกอบการจะพิจารณาความยากง่ายของวัตถุดิบแต่ละชิ้น ต้นทุนราคาสินค้าและคุณภาพสินค้า ผู้ประกอบการมีการส่งเสริม การตลาดโดยใช้นามบัตร และมีการส่งเสริมการขายสำหรับลูกค้าที่ซื้อสินค้าคราวละมาก ๆ

8.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของคุณปฎิญาณ สิงห์แก้ว

คุณปฎิญาณ สิงห์แก้ว ได้มีการดำเนินธุรกิจเพียงผู้เดียว ดังนั้นจึงมีระบบการทำงานที่เรียบง่ายและสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเขียนโครงสร้างองค์กรได้ ดังนี้

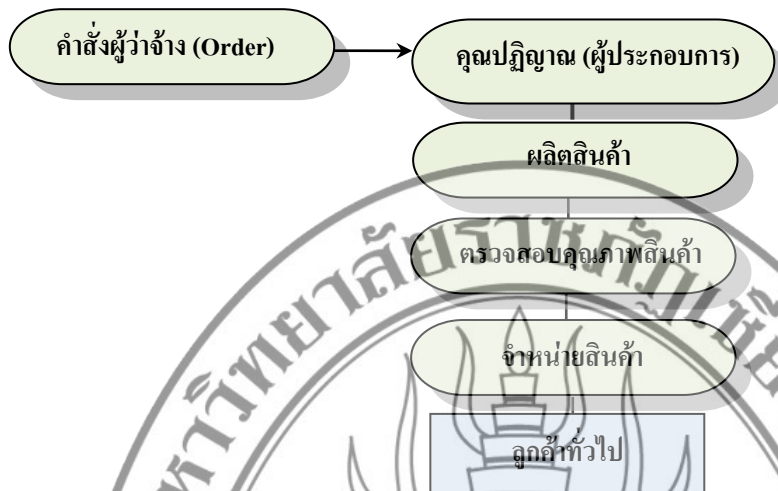
จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณปฎิญาณ สิงห์แก้ว

ประเภทสมาชิกกลุ่มของคุณปฎิญาณ	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณปฎิญาณ)	1
รวม	1

ตารางที่ 4.8 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณปฎิญาณ สิงห์แก้ว

ที่มา : ปฎิญาณ สิงห์แก้ว, 2554 : สัมภาษณ์.

โครงสร้างกลุ่มของคุณปฏิญาณ สิ่งแก้ไข

แผนภูมิที่ 4.8 โครงสร้างกลุ่มของคุณปฏิญาณ สิ่งแก้ไข
จากแผนภูมิที่ 4.8 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างกลุ่มของคุณปฏิญาณ โดยผู้ประกอบการจะมีหน้าที่ตั้งแต่รับการผลิต การจัดจำหน่ายและการตลาด

8.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

การดำรงชีพด้วยการประกอบอาชีพทำงานหัตถกรรมงาน โลหะนั้น คุณปฏิญาณกล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี ดังนั้นคุณปฏิญาณสามารถดำรงชีพอยู่ได้ด้วยการน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจของตนได้เป็นอย่างดี คุณปฏิญาณได้ใช้ข้อ 1 ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม คือ ใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ การใช้เครื่องจักรและแรงงานที่ผลิตได้ทันตามความต้องการของผู้บริโภค และผลิตได้ครั้งละมาก ๆ จากนั้นคุณปฏิญาณได้ใช้ข้อ 4 มีความซื่อสัตย์สุจริตในธุรกิจประกอบการ โดยไม่เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค ตลอดจนไม่เอารัดเอาเปรียบผู้จำหน่ายวัตถุดิบ คือ ผลิตจำหน่ายวัตถุดิบได้รับค่าตอบแทนตามคุณภาพและความตรงต่อเวลาอย่างเป็นธรรม คุณปฏิญาณเน้นข้อ 5 ได้มีเน้นการกระจายความเสี่ยงจากการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และสามารถปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ คือ เทคโนโลยี เครื่องจักร และอุปกรณ์สามารถปรับเปลี่ยนไปใช้ผลิตสินค้าอื่น ๆ ได้ และวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ การผลิต สามารถหาทดแทนจากแหล่งใกล้เคียงได้

8.3 การสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

คุณปฏิญาณ มีประสบการณ์ในการทำงานเหล็กมานาน คุณปฏิญาณได้บริหารงานเพียงผู้เดียว โดยในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น คุณปฏิญาณได้ผลิตสินค้าคือ ผลิตตามแบบของ

ผู้ว่าจ้างและคิดค้นแบบเองทั้งหมด ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่คุณผลิตทำอยู่ปัจจุบันคือ เชิงเทียน เหล็ก แหวน กำไล และทำการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาให้กับลูกหลานและผู้สนใจในท้องถิ่น ได้เกิดการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะนอกจากนั้นยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้คนรุ่นใหม่สามารถสืบสานงานหัตถกรรมให้คงอยู่ต่อไป

9. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณอำเภอไพ พุ่มบัวดิษฐ์

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณอำเภอไพ นั้นทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะดังนี้

9.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

9.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณอำเภอไพ พุ่มบัวดิษฐ์ อยู่ที่ตลาดอนุสาร (เชียงใหม่ในท่าราชฯ) ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว 3 คน รายได้หลักของครอบครัวคือการทำงานโลหะ (ทองเหลือง นิกเกิล) มีฐานะความเป็นอยู่พออยู่พอกิน

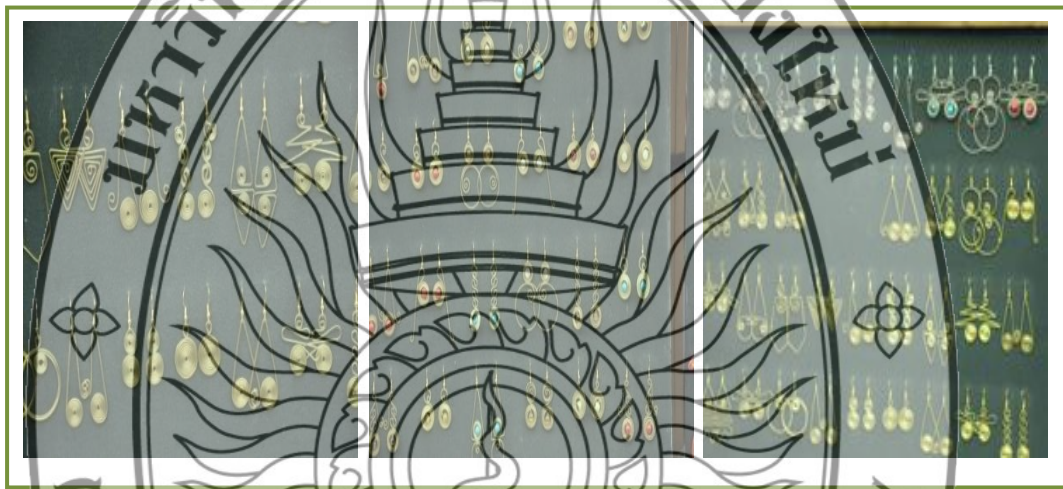
ภาพที่ 4.9 คุณอำเภอไพ พุ่มบัวดิษฐ์

9.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ในการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น ได้บริหารการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งในการผลิตสินค้าได้จัดทำวัตถุดิบในการผลิตเอง เช่น ทองเหลือง นิกเกิลและลูกปัด ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ได้ผลิตสินค้าคือคิดค้นแบบเองทั้งหมด ผู้ประกอบการใช้ระยะเวลาในการทำงานทั้งวัน (08.00-17.00 น.) ซึ่งสถานที่ที่ปฏิบัติงานคือบ้าน ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ผู้ประกอบการทำอยู่ปัจจุบัน คือ ต่างหู ราคา

คู่ละ 59 บาท แหล่งที่จำหน่ายสินค้าคือ ตลาดนัดหรือถนนคนเดิน ในการประกอบการอาชีพนี้ไม่เคยได้รับการช่วยเหลือในด้านการผลิต การจำหน่ายสินค้า และในการทำงานได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตสูง

สถานที่ตั้งของแหล่งผลิตสินค้าคือบ้าน เพราะง่ายต่อการจัดสรรพื้นที่ สำหรับลักษณะในการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือ ซื้อคราวละไม่มาก ส่วนวิธีการใช้เก็บรักษาวัตถุดิบคือ เก็บไว้ในที่ร่ม และสินค้าที่ผลิตเสร็จแล้วจะถูกเก็บไว้ในถุงพลาสติก เพื่อป้องกันฝุ่นละออง

ภาพที่ 4.10 ผลิตภัณฑ์ต่างหูของเหลือรูปแบบต่าง ๆ

9.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

เมื่อผลิตสินค้าเสร็จ ได้มีการประชาสัมพันธ์และจัดจำหน่าย คือ สินค้าในตลาดนัดหรือถนนคนเดิน โดยเสียค่าเช่าที่จัดงาน 20 บาท/ครั้ง

ในการผลิตสินค้าได้คำนึงถึงเรื่องการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และมีการตรวจสอบสินค้าก่อนการจำหน่าย ลูกค้าส่วนใหญ่คือ บุคคลทั่วไป ซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปประดับและเป็นของฝากของที่ระลึก ในการกำหนดราคาสินค้าจะพิจารณาจากต้นทุนการผลิตและคุณภาพสินค้าและมีการส่งเสริมการขายให้แก่ลูกค้าที่ซื้อคราวละมาก ๆ

9.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มคุณอำไพ พุ่มบัณฑิตยฐ

คุณอำไพ พุ่มบัณฑิตยฐ มีการบริหารงานร่วมกันกับสมาชิกภายในครอบครัว จึงทำให้มีระบบการบริหารงานที่มีความชัดเจนแน่นอน และสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

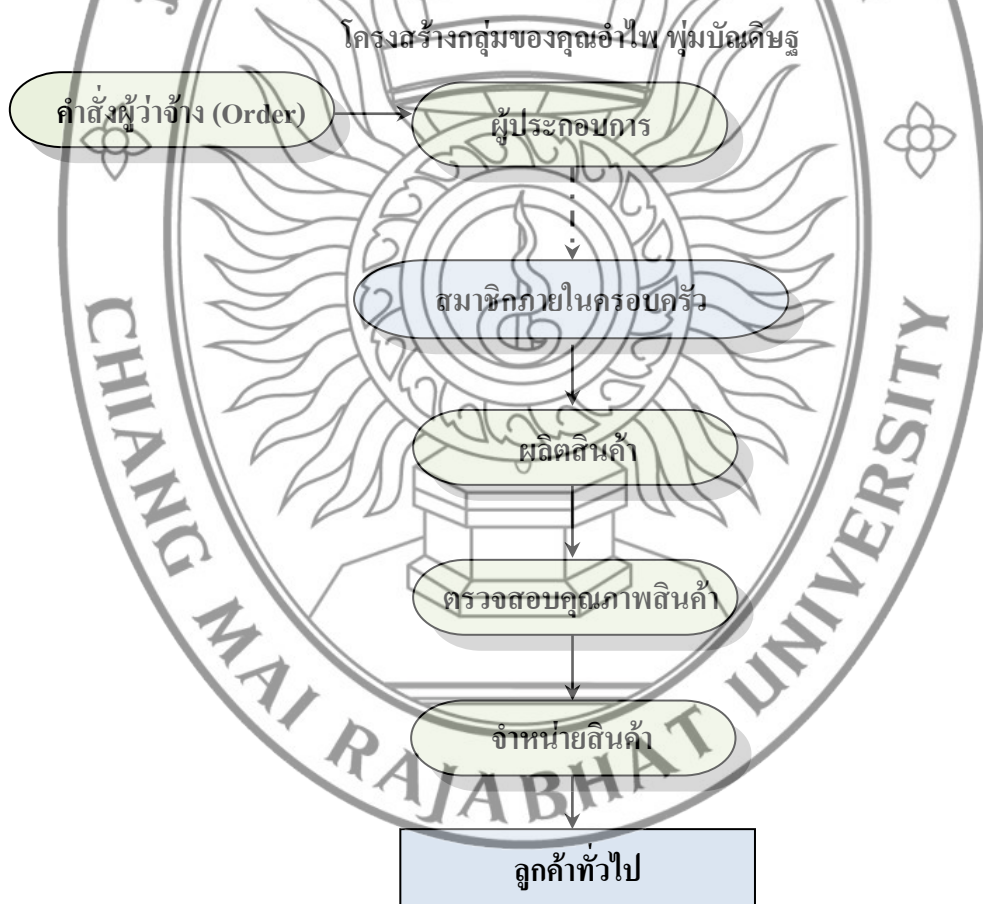
จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณอำเภอ พุ่มบัณฑิตยรัฐ

ประเภทสมาชิกกลุ่มของคุณอำเภอ พุ่มบัณฑิตยรัฐ	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณเกียรติยศ)	1
สมาชิกภายในครอบครัว	1
รวม	2

ตารางที่ 4.9 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณอำเภอ

ที่มา : อำเภอ พุ่มบัณฑิตยรัฐ, 2554 : สัมภาษณ์.

เนื่องจากการประกอบธุรกิจของคุณอำเภอ เป็นการประกอบธุรกิจแบบรายเดียวที่มีเพียงสมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยเหลืองานเท่านั้น จึงสามารถเขียนโครงสร้างของกลุ่มได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.9 โครงสร้างกลุ่มของคุณอำเภอ พุ่มบัณฑิตยรัฐ

จากแผนภูมิที่ 4.9 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างกลุ่มของคุณอำเภอ พุ่มบัณฑิตยรัฐ ที่มีสมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยงาน โดยมีการแบ่งหน้าที่การทำงานตามความเหมาะสมของแต่ละคน

9.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

คุณอำไพ กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา ซึ่งคุณอำไพได้นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการธุรกิจ โดยวิเคราะห์จากระดับความสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจของคุณอำไพ คือ ได้ใช้ข้อ 1 ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม คือ ใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ คือ มีเครื่องจักรและแรงงานที่ผลิตได้ทันตามความต้องการของผู้บริโภค และผลิตได้ครั้งละมาก ๆ สามารถซ่อมแซมเครื่องจักรเองได้ รอลงมาคุณอำไพเน้นข้อ 5 ได้มีเน้นการกระจายความเสี่ยงจากการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และสามารถปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ คือ วัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ การผลิต สามารถหาทดแทนจากแหล่งใกล้เคียงได้ รอลงมาคุณอำไพได้ใช้ข้อ 2 มีการผลิตสินค้าที่มีขนาดเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ คือ มีการสั่งซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพตามขนาด การผลิต รวมถึงพิจารณาสภาพภูมิอากาศ และความแปรปรวน และปัจจัยอื่น ๆ อยู่เสมอก่อนการสั่งซื้อ

9.3 การสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

คุณอำไพ มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ในการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น คุณอำไพได้บริหารจัดการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งในการผลิตสินค้าคุณอำไพได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง เช่น ทองเหลือง นิกเกิลและลูกบิด ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ประกอบการได้ผลิตสินค้าคือ คิดค้นแบบเองทั้งหมด และทำการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะ นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ของท้องถิ่นที่มีอยู่ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเก็บรวบรวมความรู้ไว้ให้แก่คนรุ่นหลังได้รักษาไว้ซึ่งเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของท้องถิ่นต่อไป

10. สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของคุณธิดาพรนั้น ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ และการสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ ดังนี้

10.1 บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับหัตถกรรมงานโลหะ

10.1.1 ประวัติผู้ประกอบการ

คุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล อยู่ที่เชียงใหม่ไนท์บราซ่า ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รายได้หลักของครอบครัวคือ การทำเครื่องประดับงานโลหะ (นิกเกิล) มีฐานะความเป็นอยู่พอกพอกกิน

10.1.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์และการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ในการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการได้บริหารการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งในการผลิตสินค้า ผู้ประกอบการได้จัดหมวดหมู่ในการผลิตเอง เช่น นิกเกิล ลวด เหล็ก และลูกบิด ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ประกอบการได้ผลิตสินค้าคือ คิดค้นแบบเองทั้งหมด ผู้ประกอบการใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานทั้งวัน (08.00-17.00 น.) ซึ่งสถานที่ที่ปฏิบัติงานคือบ้าน ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ผู้ประกอบการทำอยู่ปัจจุบัน คือ ต่างหู กำไล สร้อยคอ แหล่งที่จำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการคือ ตลาดนัดหรือถนนคนเดิน ตลาดไนท์บราซ่า ในการประกอบการอาชีพนี้ของผู้ประกอบการไม่เคยได้รับการช่วยเหลือในด้านการผลิต การจำหน่ายสินค้า และในการทำงานผู้ประกอบการได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตสูง

สถานที่ตั้งของแหล่งผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือบ้าน เพราะสะดวกต่อการขนส่งสินค้าและง่ายต่อการจัดสรรพื้นที่ สำหรับลักษณะในการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือ ซื้อคราวละมาก ๆ และสินค้าที่ผลิตเสร็จแล้วจะถูกเก็บไว้ในถุงพลาสติกเพื่อป้องกันฝุ่นละออง

ภาพที่ 4.11 ผลิตภัณฑ์รูปแบบต่าง ๆ ของคุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล

10.1.3 ข้อมูลด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ

เมื่อผลิตสินค้าเสร็จ กลุ่มผู้ประกอบการได้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อจัดจำหน่าย คือ การประชาสัมพันธ์สินค้าในตลาดนัดหรือถนนคนเดิน โดยเสียค่าเช่าที่จัดงาน 20 บาท/ครั้ง และเชียงใหม่ไนท์บราซ่า ซึ่งในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการได้คำนึงถึง

เรื่องการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และผู้ประกอบการมีการตรวจสอบสินค้าก่อนการจำหน่าย ลูกค้าส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการคือ บุคคลทั่วไป ซึ่งผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปประดับและเป็นของฝากของที่ระลึก แก่คนในครอบครัวหรือเพื่อน ๆ ในการกำหนดราคาสินค้าผู้ประกอบการจะพิจารณาจากต้นทุนการผลิตและคุณภาพสินค้า และผู้ประกอบการมีการส่งเสริมการขายให้แก่ลูกค้าที่ซื้อคราวละมาก ๆ

10.1.4 การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มคุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล

คุณธิดาพร ได้มีการจัดระบบบริหารงานที่เป็นระบบร่วมกันกับสมาชิกภายในครอบครัว จึงทำให้มีระบบการบริหารงานมีความชัดเจนแน่นอน และสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

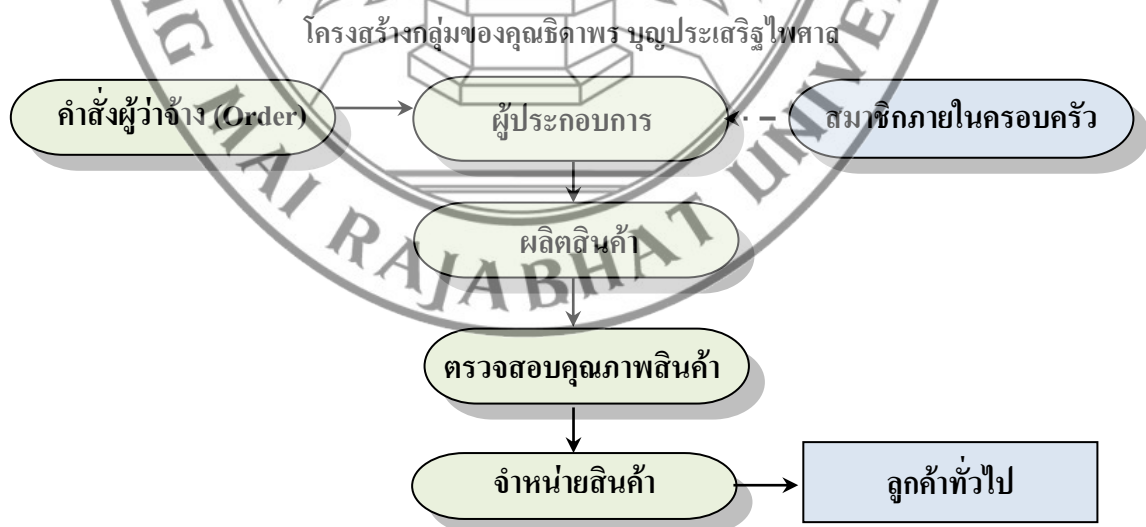
จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล

ประเภทสมาชิกกลุ่มของคุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ (คุณธิดาพร)	1
สมาชิกภายในครอบครัว	2
รวม	3

ตารางที่ 4.10 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของคุณธิดาพร

ที่มา: ธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล, 2554 : สัมภาษณ์.

เนื่องจากการประกอบธุรกิจของคุณธิดาพร เป็นการประกอบธุรกิจแบบรายเดี่ยวที่มีเพียงสมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยเหลืองานเท่านั้น จึงสามารถเขียน โครงสร้างของกลุ่มได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.10 โครงสร้างกลุ่มของคุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล

จากแผนภูมิที่ 4.10 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างกลุ่มของคุณธิดาพร บุญประเสริฐไพศาล ซึ่งคุณธิดาพรจะเป็นผู้รับคำสั่งการผลิตและมากระจายงาน โดยมีการแบ่งหน้าที่การทำงานตามความเหมาะสมของแต่ละคน

10.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ

คุณธิดาพร กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ รู้จักพอประมาณ พออยู่ พอมี พอกิน พอใช้ ประหยัด และไม่เบียดเบียนผู้อื่น โดยวิเคราะห์จากระดับความสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินธุรกิจของคุณธิดาพร ได้ใช้ข้อ 7 เน้นการตอบสนองตลาดภายในท้องถิ่น ภูมิภาคตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศเป็นหลัก คือ มีการขยายการผลิตจากตลาดภายในท้องถิ่นสู่ตลาดภูมิภาค ไปสู่ตลาดต่างประเทศ รองลงมาได้มีเน้นข้อ 5 การกระจายความเสี่ยงจากการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และสามารถปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ คือ ผู้ประกอบการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย รองรับความต้องการแต่ละช่วงเวลา แต่ละเทศกาลของผู้บริโภคได้ อีกทั้งมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง รองลงมาคุณธิดาพร ได้ใช้ข้อ 2 มีการผลิตสินค้าที่มีขนาดเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ คือ การผลิตเพื่อจำหน่ายนอกเหนือจากไปส่งซื้อจะคำนึงถึงความต้องการ เทศกาล สภาพสังคม อื่น ๆ ของกลุ่มผู้บริโภคเป็นหลัก รวมถึงความสามารถในการผลิตในแต่ละครั้ง ป้องกันสินค้าคงคลังมากเกินไป

10.3 การสืบทอดเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ต่อชุมชนด้านงานหัตถกรรมโลหะ

คุณธิดาพร มีประสบการณ์ในการทำงานงานงาน ในการทำงานหรือดำเนินธุรกิจนั้น คุณธิดาพรได้บริหารการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งในการผลิตสินค้าคุณธิดาพรได้จัดหารวัสดุดิบในการผลิตเอง เช่น นิลเกิด ลวด เหล็ก และลูกบิด ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น คุณธิดาพรได้ผลิตสินค้าคือ คิดค้นแบบเองทั้งหมด ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่คุณธิดาพรทำอยู่ปัจจุบันคือ ต่างหู กำไล สร้อยคอ และทำการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะ โดยคุณธิดาพรมีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับสมาชิกภายในครอบครัวของคุณธิดา และยังคงจะอนุรักษ์และสืบสานศิลปะการทำหัตถกรรมงาน โลหะ ต่อไปเพื่อเก็บรวบรวมความรู้ไว้ให้แก่คนรุ่นหลังได้รักษาไว้ซึ่งเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของท้องถิ่นต่อไป

11. ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมงานโลหะ

จากการสำรวจหัตถกรรมสาขางานโลหะในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีผู้ประกอบการที่ทำเกี่ยวกับงานโลหะอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งที่ทำเป็นอาชีพหลักและทำเป็นอาชีพเสริม ทางคณะผู้วิจัยจึงจะขอยกตัวอย่างการผลิตผลิตภัณฑ์ คือ

11.1 ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมสาขางานโลหะ (การตีมีด)

11.1.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำตีมีด มีดังนี้

- 1) เหล็ก เป็นส่วนประกอบหลักในการทำมีด

ภาพที่ 4.12 เหล็ก

ที่มา : ศิริกุล บุญสง, 2554 : 7

- 2) เตาเผา มีรูปแบบสำหรับเตาเผาถ่าน มีลักษณะและรูปร่างของเตาค่อนข้างที่จะคล้ายคลึงกัน เพราะอาศัยหลักการของความร้อนเวียนของอากาศ ภายในเตาให้หมุนเวียนรอบเตา

ภาพที่ 4.13 เตาเผา

ที่มา : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549 : 8

- 3) ทังเหล็ก สำหรับใช้รองเหล็กที่จะตีหรือตัดก่อนเหล็ก

ภาพที่ 4.14 ทังเหล็ก

4) ค้อนเหล็ก หรือ ค้อนไม้ ใช้สำหรับตีแผ่นมิด ให้มีลักษณะแบนเรียบ

ภาพที่ 4.15 ค้อนเหล็ก หรือ ค้อนไม้

ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 8

5) เหล็กสกัดสำหรับตัดเหล็กให้ได้ขนาดตามต้องการ

6) คีมจับเหล็ก เป็นเครื่องมือสำหรับจับเหล็กที่จะเผา ที่เผาแล้ว และคีมเหล็ก

ขณะตีด้วย ลักษณะของคีม จะเป็นคีมปากแบน คีมห่วง คีมปากนก

ภาพที่ 4.16 คีมจับเหล็ก

7) เครื่องเจียรระโน

ภาพที่ 4.17 เครื่องเจียรระโนเหล็ก

ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 8

8) อ่างน้ำหรือถังน้ำ ซึ่งทำจากท่อนไม้เจาะรู ใช้สำหรับชุบเหล็กที่ตีขึ้นรูปแล้ว เพื่อเพิ่ม ความแข็ง ความเหนียว และความคมของเหล็ก

9) หินลับมีด ใช้ในการลับมีด

ภาพที่ 4.18 หินลับมีด

10) เหล็กตอกกลวงหลาย ใช้เหล็กตอกหลายตอกไปตามรอยเส้นที่ตอกไว้ให้เกิดมิติ สูง-ต่ำ จะเกิดเป็นภาพนูนต่ำ

11) เศษผงเหล็กสำหรับขัดผิวเหล็กให้เรียบ

11.1.2 วิธีการทำตีมีด มีดังนี้

1) การตัดและผ่าเหล็ก ซึ่งจะนำเหล็กที่จะใช้ทำมีดมาวัดขนาดความยาวเท่ากับ ชนิดของมีดที่ต้องการ

ภาพที่ 4.19 วัดขนาดความยาวเท่ากับชนิดของมีดที่ต้องการ

ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 6

2) นำส่วนที่จะตัดไปเผาจนเหล็กร้อนแดงได้ที่

ภาพที่ 4.20 นำส่วนที่จะตัดไปเผาจนเหล็กร้อนแดงได้ที่
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 6

3) จากนั้นจะใช้คีมจับไปวางบนทั่ง ตัดด้วยเหล็กสกัด แล้วนำเหล็กที่ตัดไปเผาไฟอีกครั้งเพื่อผ่าทแยงตามความยาวของเหล็ก

ภาพที่ 4.21 จากนั้นจะใช้คีมจับไปวางบนทั่ง ตัดด้วยเหล็กสกัด แล้วนำเหล็กที่ตัดไปเผาไฟอีกครั้งเพื่อผ่าทแยงตามความยาวของเหล็ก
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 6

4) การทำค้ำมิด นำแผ่นเหล็กเข้าเผาในเตาจนแดงได้ที่แล้วนำมาวางบนแท่นเหล็กใช้ค้อนเหล็กขนาดใหญ่ตีแผ่เหล็กตรงด้านที่ไม่มีรอยตัด ในขณะที่ตีให้พลิกเหล็กไปมาให้เหล็กมีลักษณะแบน

ภาพที่ 4.22 ตีทำค้ำมิดโดยตีให้เหล็กแผ่แบนเรียบ
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 7

5) ใช้ก้อนเหล็กขนาดเล็กตีตกแต่งให้เรียบ และจึงตีมันด้ามโดยใช้ตัวแบบด้ามสอดเข้ากับช่องเหล็กที่มันแล้วจึงตีตกแต่งให้มีลักษณะเป็นด้ามมีด

ภาพที่ 4.23 ใช้ก้อนเหล็กตีมันด้ามโดยใช้ตัวด้ามสอดเข้ากับช่องเหล็กที่มัน
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 7

6) ใช้ก้อนเหล็กขนาดใหญ่ตีแผ่เหล็กอีกด้านหนึ่งเพื่อทำใบมีด โดยตีให้มีลักษณะแบนเรียบ

ภาพที่ 4.24 ใช้ก้อนเหล็กขนาดใหญ่ตีแผ่เหล็กเพื่อทำใบมีด ให้มีลักษณะแบนเรียบ
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 8

7) ใช้ก้อนเหล็กขนาดเล็กตีตกแต่งให้มีลักษณะเป็นสันมีดและคมมีด แล้วใช้คีมจับตัดเหล็กให้ตรงโดยใช้ก้อนเจาะตีเพื่อช่วยในการตัดเหล็กให้ตรงอีกครั้งหนึ่ง

ภาพที่ 4.25 ใช้ก้อนตีเป็นสันมีด/คมมีด ใช้คีมตัดเหล็กให้ตรง
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 7

8) ตัดแผ่นทองเหลืองเพื่อนำมาประสานเข้ากับด้ามมีด ใช้แผ่นทองเหลือง
ใส่ในรอยต่อของด้ามมีดด้านใน

ภาพที่ 2.26 ตัดแผ่นทองเหลืองเพื่อนำมาประสานเข้ากับด้ามมีด
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 9

9) ใช้ผงประสานทองใส่เข้าไปประมาณ เพื่อให้แผ่นทองแดงหลอมละลาย
ประสานรอยต่อ ให้แผ่นทองเหลืองประสานเหล็กให้เข้ากันดี แล้วใช้เหล็กแหลมแทงเข้าข้างใน เคาะ
ให้ประสานได้เต็มทั้งหมดของรอยเชื่อม

ภาพที่ 2.27 ใช้ผงประสานทองใส่เข้าไป เพื่อให้แผ่นทองแดงหลอมละลายให้เข้ากันดี
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 9

10) การเจียรมีด โดยใช้เครื่องเจียร เจียรด้ามก่อน ซึ่งนำเอาด้ามไม้มาสอดเข้า
ไปในด้ามมีด เมื่อเจียรเสร็จก็ใช้สายตาเล็งดูว่าตรงหรือยัง แล้วเช็ก ความคมของมีด

ภาพที่ 2.28 การเจียรมีด โดยใช้เครื่องเจียร
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 10

11) นำคมมีดไปเผาไฟ จนกระทั่งแดงจัด

ภาพที่ 2.29 นำคมมีดไปเผาไฟ จนกระทั่งแดงจัด
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 11

12) นำมีดไปชุบน้ำเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับคมมีด เอามีดขึ้นมาติดกแต่งด้วย
ก้อนเหล็กขนาดเล็กอีกครั้งหนึ่ง เคียงดูความตรงและสวยงาม

ภาพที่ 2.30 นำมีดไปชุบน้ำเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับคม
ที่มา : ศิริกุล บุญส่ง, 2554 : 11

13) ผลิตภัณฑ์มีดที่พร้อมจำหน่ายและใช้งาน

ภาพที่ 2.31 ผลิตภัณฑ์มีดที่พร้อมจำหน่ายและใช้งาน